

Příklady na seminář č. 7 – Pojistná smlouva

Otázky:

1. Jak se pojistná smlouva liší od sázky?
2. Jak se liší škodové pojištění od obnosového?
3. Musí mít pojistné nebo pojistné plnění vždy peněžitou podobu?
4. Mohou se smluvní strany domluvit, že pojištění bude kryt škody způsobené úmyslnou trestnou činností jeho pachatelem?

Příklady:

1. Pan Novák jako pojistník a současně provozovatel vozidla sjednal s pojišťovnou ABC pojistnou smlouvu týkající se pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, ve které byla dohodnuta povinnost platit roční pojistné v měsíčních splátkách ve výši 300,- Kč. Pan Novák zaplatil první splátku, ale dále již pojistné nehradil. Pojišťovna proto po třetí dlužné splátce pojištění vypověděla pro porušení hlavní smluvní povinnosti písemnou výpovědí doručenou pojistníkovi.

- a) Splnila pojišťovna všechny podmínky pro zánik pojištění podle § 2803 a § 2804? Pokud ne, jaké nebyly splněny?
- b) Nastane-li v době, za které nebylo zapláceno pojistné, pojistná událost, může pojišťovna odmítnout nárok na pojistné plnění? Pokud ne, může od pojistného plnění odečíst pohledávku na nezaplacené pojistné?
- c) Může za pana Nováka (jako leasingového nájemce) uhradit pojistné leasingová společnost, která je vlastníkem vozidla, jehož provoz byl pojištěn podle § 2784?

2. Pan Novák uzavřel pojištění majetku svého vozidla pro případ střetu s jiným předmětem při jeho provozu (havarijní pojištění). Jednoho dne na cestě do zaměstnání došlo ke střetu vozidla pana Nováka a vozidla, které řídil zaměstnanec společnosti XYZ, který zavinil dopravní nehodu. Panu Novákovi jeho pojišťovna vyplatila pojistné plnění za účelem opravy poškození na vozidle.

- a) Může se pojišťovna domáhat nároku na náhrady škody vůči společnosti XYZ jako provozovateli vozidla, který na ni přešel podle § 2820?
- b) Může se pojišťovna, se kterou uzavřel pan Novák pojištění majetku, domáhat pojistného plnění z pojištění odpovědnosti z provozu vozidla u pojistitele škůdce - společnosti XYZ?
- c) Může se pojišťovna domáhat náhrady škody z titulu regresního práva, pokud by škůdcem byl vyživovaný syn pana Nováka, který by škodu způsobil z nedbalosti při couvání svého vozidla, které dostal darem k 18. narozeninám?
- d) Může se pojišťovna domáhat náhrady škody z titulu regresního práva, pokud by poškozenou byla společnost XYC, tj. došlo by ke střetu dvou vozidel ve vlastnictví této společnosti?

3. Společnost ABC sjednala dne 1. 7. 2022 pojištění majetku týkající se budovy ve Vodičkově ulici č. 5 v Praze 1 v domnění, že je vlastníkem tohoto objektu. Později se ukázalo (15. 10. 2022), že vlastníkem pojištěné budovy je někdo jiný. Pojistník oznámil

dne 17. 10. 2022 pojistiteli, že pojistná smlouva je neplatná, protože pojistník v důsledku omylu neměl pojistný zájem.

- a) Je pojistná smlouva neplatná z důvodu neexistence pojistného zájmu (§ 2764 OZ) anebo dochází k zániku pojištění ke dni přijetí oznámení, protože pojistný zájem zaniknul (§ 2765 OZ)?
- b) Pokud by smlouva byla neplatná, za jakých podmínek má pojistitel nárok na odměnu?
- c) Mohl by pojistník mít pojistný zájem, přestože nebyl ve skutečnosti vlastníkem?

4. Paní Novotná uzavřela pojištění nemovitosti na pojistnou částku ve výši 4 miliony Kč. Od uzavření pojistné smlouvy uběhlo 5 let a v této době nastala pojistná událost, při které vznikla totální škoda na nemovitosti. V průběhu šetření škodní události se ukázalo, že pojistná hodnota pojištěného majetku je 8 milionů Kč.

- d) Může pojistitel snížit pojistné plnění podle § 2854 a pokud ano, v jaké výši?
- e) V jaké výši by byl pojistitel povinen poskytnout plnění, pokud by došlo jen k parciální škodě ve výši 1 milionu Kč?
- f) Může pojistitel uplatnit podpojištění, pokud byla pojistná částka záměrně snížena na polovinu, protože pojištění uzavřel spoluvlastník na hodnotu jeho spoluvlastnického podílu ve výši 50 %?

5. Pan Čech při jednání o uzavření pojistné smlouvy týkající se pojištění nemoci uvedl v dotazníku pojistitele, že měří 180 cm, váží 82 kg a je nekuřák. Rok a půl po počátku pojištění došlo k pojistné události, při které bylo zjištěno, že pan Čech ve skutečnosti měří 165 cm, váží 98 kg a je silný kuřák.

- a) Může pojistitel po vzniku pojistné události odstoupit od pojistné smlouvy z důvodu porušení smluvní povinnosti a jsou splněny všechny podmínky?
- b) Pokud by bylo možné od pojistné smlouvy odstoupit ze strany pojistitele, jak bude probíhat vzájemné vypořádání podle § 2808 odst. 2?
- c) Může pojistitel po zjištění, že nebyly správně zodpovězeny jeho písemné dotazy, navýšit pojistné na úroveň, na kterou by pojistné bylo stanoveno při správném zodpovězení dotazů?
- d) Pokud může navýšit pojistné, jedná se o zvýšení pojistného rizika podle § 2791 nebo si musí změnu výše pojistného předem dohodnout podle § 2785 a § 2786.

6. Paní Novotná uzavřela majetkové pojištění vozidla pro jeho běžný provoz, a mimo jiné tuto skutečnost uvedla v písemném dotazníku pojistitele. Pojistitel dále uvedl v pojistných podmínkách, že z pojištění je vyloučen provoz vozidla jako taxislužby. Paní Novotná po uzavření pojistné smlouvy příležitostně vozidlo provozovala jako řidička pro platformu Uber a při jedné takové jízdě došlo k dopravní nehodě, jejímž následkem bylo vozidlo paní Novotné poškozeno.

- a) Vzniklo v tomto případě právo na pojistné plnění?
- b) Mohl by pojistitel od pojistné smlouvy odstoupit?
- c) Mohl by pojistitel pojištění vypovědět a ponechat si do uplynutí výpovědní doby zaplacené pojistné?

d) Jaké povinnosti by vznikly paní Novotné, pokud by pojistitel pojistnou smlouvu uzavřel jen za jiných podmínek?